

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P. B.**, bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. M. K., advokátom vo V., proti žalovanému **L. H.**, bývajúcemu v S., zastúpenému JUDr. M. P., advokátom vo V., **o zaplatenie 6 638,78 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 5 C 76/2006, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 14. októbra 2010 sp. zn. 14 Co 8/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania, ktoré tvoria trovy právneho zastúpenia v sume 228,18 € na účet JUDr. M. K., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom (v poradí prvým) zo 6. mája 2008 č.k. 5 C 76/2006-93 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 200 000 Sk (6 638,78 €) so 6 % úrokom z omeškania od 1. novembra 2005 do zaplatenia a trovy konania v sume 20 894 Sk (693,55 €), a to všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Súd prvého stupňa v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Krajský súd v Prešove uznesením z 12. marca 2009 č.k. 14 Co 68/2008-133 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej vyhovujúcej časti, ako aj vo výroku o náhrade trov konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom (v poradí druhým) z 30. novembra 2009 č.k. 5 C 76/2006-185 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 6 638,78 € s 13 % ročným úrokom z omeškania ročne od 1. novembra 2005 do zaplataenia, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení súd prvého stupňa uviedol, že mal za preukázané, že žalobca vystúpil zo združenia S. a vznikol mu tým nárok na podiel na majetku združenia. Išlo o podiel na hnutel'nom majetku (nástroje a stroje), o ktorom bol vyhotovený zoznam. Predmetný zoznam bol rozdelený na tri časti s porovnateľnou hodnotou, podľa počtu členov združenia. Žalobcovi bol vyžrebovaním pridelený jeden zo zoznamov a veci v ňom uvedené nadobudol do osobného vlastníctva. Počas niekoľkých mesiacov od vystúpenia žalobcu zo združenia mali nájsť ostatní členovia združenia spôsob, ako jeho nárok uspokojiť, bez potreby vydania mu hnutel'ných vecí, ktoré boli nevyhnutné k pokračovaniu činnosti združenia. V snahe zachovať všetky veci pre združenie, aby mohlo pokračovať vo svojej činnosti, došlo k dohode so žalobcom. Namiesto vydania hnutel'ných vecí sa dohodli na finančnom vyrovnaní, ktoré sa malo realizovať vyplatením finančnej hotovosti 200 000 Sk (6 638,78 €) a prevodom osobného motorového vozidla. Keďže združenie nemohlo do právnych vzťahov vstupovať a F. K. (tretí člen združenia a svedok) sa nechcel osobne zaväzovať, prijal záväzok z tejto dohody na seba žalovaný. Stal sa tak povinnou osobou, ktorá svoj záväzok nesplnila a žalobca sa tak jeho splnenia domáhal dôvodne. Podľa názoru súdu prvého stupňa obrana žalovaného, že dohodu uzavrel so žalobcom v záujme združenia a veci sa v združení užívali, nemení nič na jeho zodpovednosti za splnenie záväzku voči žalobcovi. Listinu, ktorú v písomnej podobe vyhotovil F. K. podľa pokynov žalobcu a žalovaného, a ktorá je označená ako uznanie dlhu, považoval súd podľa jej obsahu za dohodu o urovnaní, ktorou bola nahradená predchádzajúca dohoda o vyrovnaní podielu žalobcu. Z majetku združenia bolo do vlastníctva žalobcu prevedené osobné motorové vozidlo a ostal finančný záväzok, ktorý nebol vyrovnaný. Okrem dohody označenej ako uznanie dlhu nebola v konaní preukázaná iná písomná dohoda a jej uzavretie žalobca nepotvrdil. Riešenie, ktoré žalobca ponúkal žalovanému počas prerušeného konania stratilo opodstatnenie, lebo ho v určenej lehote nerealizoval. Súd prvého stupňa ďalej vo výroku vyslovil, že o trovách konania rozhodne samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Prešove rozsudkom (v poradí druhým) zo 14. októbra 2010 č.k. 14 Co 8/2010-236 rozhodol tak, že **zrušil** rozsudok súdu prvého stupňa v tej časti, ktorou bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi 7 % úrok z omeškania ročne zo sumy 6 638,78 € od 1. novembra 2005 do zaplataenia a konanie v tej časti zastavil. V ďalšom výroku **potvrdil**

rozsudok v tej vyhovujúcej časti, ktorou bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi 4 862,91 € so 6 % úrokmi z omeškania ročne od 1. novembra 2005 do zaplataenia. V treťom výroku vo zvyšnej vyhovujúcej časti **zmenil** rozsudok tak, že zamietol žalobu o zaplataenie 1 775,87 € so 6 % úrokmi z omeškania ročne od 1. novembra 2005 do zaplataenia. V odôvodnení odvolací súd uviedol, že po zániku účasti žalobcu v združení S. mal žalobca nárok na vyplataenie podielu na finančných prostriedkoch a na hmotnom majetku zdrużenia podľa stavu v deň jeho vystúpenia. Tento nárok mal oporu v zmluve o združení a zodpovedal aj ustanoveniu § 839 Občianskeho zákonníka. Predmetná zmluva nevyučovala ani to, že namiesto výplaty v peniazoch sa môže podielové spoluvlastníctvo k nadobudnutému hmotnému majetku vyporiadať aj tak, že sa účastníkovi zdrużenia vydajú hnuťelné veci. Ďalej odvolací súd uviedol, že žalobcovi mali byť pri vyporiadaní jeho zaniknutej účasti po žrebovaní vydané veci uvedené v zozname hnuťelného majetku pod č. X. Z vyjadrení svedka K. vyplýva, že žalovaný veci zo zoznamu X. odplatne nadobudol od žalobcu. Potvrzuje to aj prevod motorového vozidla Š. zo žalovaného na žalobcu a tiež samotná listina „Uznanie dlhu“, podpísaná žalovaným. Jej obsah potvrzuje, že žalovaný z dôvodu vyporiadania podielu žalobcu na hnuťelnom majetku zdrużenia sa zaväzuje žalobcovi zaplatiť sumu 200 000 Sk (6 638,78 €), a že tento záväzok je splatný do 31. októbra 2005. Ďalej Krajský súd v Prešove poznamenal, že žalovaný záväzok, ktorý písomne uznal na zaplataenie sumy 200 000 Sk (6 638,78 €) nesplnil finančným plnením a tento záväzok nebol nahradený novým záväzkom, ktorý by vyplynul napríklad z dohody o urovnaní. Žalovaný v konaní opakovane zdôrazňoval, že na nárok uplatňovaný žalobcom, započíta aj jeho nárok, ktorý súvisí s tým, že žalobca sa zmocnil vecí, ktoré boli pôvodne uvedené v zozname X.. Žalobca veci, ktorých sa takýmto spôsobom zmocnil, pomenoval a ohodnotil ich v súlade s cenami, ako sú uvedené v uvedenom zozname na sumu 53 500 Sk (1 775,87 €). Za takéhoto stavu, ak žalovaný uplatnil na započítanie nárok súvisiaci so zmocnením sa vecí žalobcom, tak odvolací súd dospel k záveru, že započítacia námietka je dôvodnou v rozsahu 53 500 Sk (1 775,87 €). Odvolací súd ďalej konštatuje, že ak záväzok žalovaného v súvislosti s týmto započítaním zanikol, nebolo možné žalobcovi v tomto rozsahu, v ktorom zanikol tento nárok, aj tento nárok súdom priznať. Preto odvolací súd podľa § 220 O.s.p. v tomto rozsahu rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu o zaplataenie 1 775,87 € so 6 % úrokmi z omeškania ročne od 1. novembra 2005 zamietol. Vo zvyšku uplatňovanej sumy bola podľa názoru odvolacieho súdu žaloba dôvodná a správne ju aj súd prvého stupňa priznal. Nebolo však možné potvrdiť rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti úrokov z omeškania nad sumu 6 % ročne, pretože dôvodnou bola námietka odvolateľa poukazujúca na to, že súd išiel pri

rozhodovaní v novom konaní po predchádzajúcom zrušení rozhodnutia odvolacím súdom nad rámec žalobného návrhu. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí o trovách konania rozhodoval s odkazom na postup podľa § 151 ods. 3 O.s.p. Preto podľa § 224 ods. 4 O.s.p. aj o trovách odvolacieho konania rozhoduje následne súd prvého stupňa.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, a to voči jeho všetkým výrokom. Dovolanie je podľa názoru žalovaného prípustné v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p., pretože rozsudkom odvolacieho súdu bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie odôvodnil v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. tým, že rozhodnutie Krajského súdu v Prešove spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Žalovaný navrhol aby dovolací súd v zmysle § 243b ods. 2 O.s.p. napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobca vo svojom vyjadrení navrhol dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietnuť a priznať mu voči žalovanému náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

V posudzovanej veci krajský súd rozhodol formou rozsudku tak, že rozsudok súdu prvého stupňa v časti zrušil, v časti potvrdil a v časti zmenil.

Dovolanie žalovaného smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý obsahuje viacero výrokov. Dovolateľ v dovolaní vymedzil rozsah dovolania tak, že dovolanie smeruje proti všetkým výrokom rozsudku Krajského súdu v Prešove.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci je dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle

§ 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Prípustnosť dovolania má vo všeobecnosti stránku objektívnu a subjektívnu.

Objektívna stránka sa nevzťahuje na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje (len) vecný aspekt tohto opravného prostriedku – či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie prípustné (objektívna prípustnosť dovolania je vymedzená ustanoveniami § 236 až § 239 O.s.p., určujúcimi podmienky, v prípade splnenia ktorých je dovolanie prípustné).

Subjektívna stránka prípustnosti dovolania sa naopak viaže na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva dovolanie – či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať dovolanie (hoci aj proti rozhodnutiu objektívne napadnutelnému týmto opravným prostriedkom). Takým dôvodom je skutočnosť, že rozhodnutím odvolacieho súdu bol dovolateľ po procesnej stránke negatívne dotknutý a bola mu spôsobená ujma dopadajúca na jeho pomery.

Záver o tom, že podané dovolanie je prípustné, predpokladá zaujatie záveru o jeho oboch stránkach jeho prípustnosti (tak objektívnej, ako aj subjektívnej), posúdenie subjektívnej prípustnosti dovolania ale vo všeobecnosti predchádza posúdeniu objektívnej prípustnosti dovolania. Ak odvolací súd dospeje k záveru, že dovolateľ nie je z určitého dôvodu subjektívne oprávnený podať dovolanie, nie je potrebné ďalej skúmať, či jeho dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu znaky niektorého z rozhodnutí uvedených v § 236 až § 239 O.s.p.

V danom prípade je dovolaním napadnutý aj výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený prvostupňový rozsudok v tej časti, ktorou bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi 7 % úrok z omeškania ročne zo sumy 6 638,78 € od 1. novembra 2005

do zaplataenia a ktorým konanie v tej časti zastavil. Pri skúmaní subjektívnej stránky prípustnosti dovolania bolo potrebné vziať na zreteľ to, že žalovaný z procesného hľadiska (ktoré je v tomto zmysle rozhodujúce) nebol negatívne dotknutý zrušujúcim a zastavujúcim rozhodnutím, pretože napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu vyznel v jeho prospech (takýmto rozhodnutím ho súd zaviazal k zaplataeniu príslušenstva pohľadávky v menšom rozsahu). Keďže v danom prípade dovolateľ po (rozhodujúcej) procesnej stránke nebol negatívne dotknutý napadnutým výrokom rozsudku, z procesného hľadiska mu týmto výrokom nebola spôsobená ujma na jeho pomeroch (viď aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. júna 2010 sp. zn. 1 Cdo 25/2009).

Z uvedeného dôvodu dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie v danom prípade podáva ten, kto na dovolanie nie je (subjektívne) oprávnený. Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného proti zrušujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu a zastaveniu konania v tej časti odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.).

Na dovolanie, ktoré smeruje proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že zamietol žalobu o zaplataenie 1 775,87 € so 6 % úrokmi z omeškania ročne od 1. novembra 2005 do zaplataenia rovnako nie je žalovaný subjektívne oprávnený. Z procesného hľadiska žalovanému týmto výrokom nebola spôsobená ujma na jeho pomeroch, pretože napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu vyznel v jeho prospech. S prihliadnutím na vyššie uvedený výklad dovolacieho súdu o objektívnej a subjektívnej stránke prípustnosti dovolania dospel dovolací súd k záveru, že i keď je dovolanie v danej veci z objektívneho hľadiska prípustné (smeruje proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorý vykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 O.s.p.), dovolateľ nie je subjektívne oprávnený napadnúť ho dovolaním. Z tohto dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu proti zmeňujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.).

K dovolaniu žalovaného, ktoré smeruje proti „potvrdzujúcemu“ výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v tej časti, ktorou bol žalovaný zaviazaný zaplataiť žalobcovi 4 862,91 € so 6 % úrokmi z omeškania ročne od 1. novembra 2005 do zaplataenia dovolanie nie je objektívne prípustné. Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237

a § 238 O.s.p. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.). S poukazom na vyššie uvedené dovolanie žalovaného nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. ani v tejto časti procesne prípustné.

Dovolanie žalovaného proti potvrdzujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre odvolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky väd taxatívne v ňom vymenovaných; iné procesné vady konania alebo nesprávnosti rozhodovania, i keby k nim v konaní došlo, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia.

Žalovaný v dovolaní nenamietal, že by v konaní došlo k procesným vadám v zmysle § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. a existencia procesnej vady takejto povahy nevyšla v dovolacom konaní najavo.

Žalovaný ako dovolací dôvod uviedol, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Z dôvodov vyššie uvedených Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie žalovaného podľa § 243b ods. 4, 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm b/ a c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Žalobca mal v dovolacom konaní úspech, preto mu patrí právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobca náhradu trov dovolacieho konania uplatnil a ich výšku vyčíslil. Dovolací súd v zhode s doterajšou praxou vzal zreteľ k tomu, že právny zástupca žalobcu zastupoval tohto účastníka už v konaní pred obomi nižšími stupňami súdov. Žalobcovi preto priznal náhradu trov dovolacieho konania iba za úkon právnej služby advokáta, ktorú poskytol vypracovaním vyjadrenia žalobcu k dovolaniu žalovaného zo 17. marca 2011 [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Odmena za jeden úkon právnej služby predstavuje spolu sumu 228,18 € [t.j. 220,77 € (§ 10 ods. 1 vyhlášky) + režijný paušál 7,41 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky)].

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. októbra 2012

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová

